

Aleš Přichystal

PŘEŽÍT nebo ZEMŘÍT

Manuál pro přežití
ve zlých časech

Vydala Česká citadela s.r.o.,
Nad Vinným potokem 1148/4, 101 00 Praha 10,
jako svou 6. publikaci
Obálku navrhl Q point Praha
Odpovědný redaktor Miroslav Žďárský
Sazba Tomáš Grof
Vytiskl EUROPRINT a.s.
Stran 264
Vydání první
Praha 2019

www.ceskacitadela.cz
www.mesicnikmy.cz

Knihy z České citadely
si můžete objednat nebo zakoupit
také na naší adrese po dohodě
s obchodním oddělením
info@ceskacitadela.cz

Kapitola 4.

Blackout

Těžký život bez elektrického proudu

Experti již delší dobu upozorňují, že blackout velkých rozměrů je nevyhnutelný. Otázka proto nezní, zda přijde nebo nepřijde, ale jak dlouhou bude trvat, jak rozsáhlý bude a jaké škody napáchá.

Rozsáhlé výpadky elektřiny se označují anglickým slovem blackout (čeština vlastní výraz dosud nemá, musela jej převzít z angličtiny) a pro společnost 21. století, jejíž normální chod do značné míry na dodávkách elektrické energie plně závisí, představují hodně velký problém. O problémech, které mohou vyvolat blackout, a o případných následcích se nejen stále více hovoří a píše, ale toto nebezpečí začínají brát vážně i orgány státu odpovědné za řešení krizových stavů. Probíhá stále více cvičení složek IZS a dalších zasažených subjektů (zejména energetických společností) s námětem zvládnutí lokálního blackoutu. O možnosti blackoutu celostátního nebo celoevropského rozměru se však raději nikde nehovoří, protože v tomto případě bude stát takřka bezmocný a takový rozsah bude mít za následek totální rozklad všech státních struktur v poměrně krátké době.

Blackout snadno a rychle

Blackouty byly, jsou a budou. Často vznikají v důsledku mimořádné události v přenosové soustavě a mohou postihnout buď území velikosti okresu, kraje, celého státu, nebo několika zemí. Zatím naštěstí nedošlo k blackoutu, který by postihl celý kontinent nebo celou planetu. I když ani tuto variantu, způsobenou úplným zhroucením energetické sítě vlivem silné sluneční erupce, která zasáhne Zemi, nemůžeme vyloučit.

Mnohem častěji se hovoří o možnosti dlouhodobého výpadku elektřiny jako důsledku přetížení páteřní elektrické sítě. Rozvodná síť České

republiky je totiž napojená na celou Evropu a „shodit“ nám ji mohou i problémy v jiné zemi.

Jednou z často popisovaných příčin vzniku blackoutu v České republice je riziko, které nám stále hrozí především od nešťastného souběhu okolností, a to v kombinaci problému s německými větrnými elektrárnami a našimi elektrárnami solárními (které budeme díky našim hodným politikům z našich těžce vydělaných peněz platit solárním baronům ještě mnoho let).

Možnou příčinou problémů jsou obří větrné parky na severu Německa a neexistence dostatečných vnitroněmeckých přenosových kapacit, vedoucích ze severu na jih země. Proto se Německo snaží svoji elektřinu dostat od Baltu jižním a jihovýchodním směrem do Bavorska prostřednictvím přenosové soustavy České republiky nebo Polska. U nás může nastat problém s předdimenzovanými slunečními elektrárnami, které při nešťastné shodě náhod mohou spolu s problémy s německou elektřinou z větrníků způsobit totální rozpad přenosové sítě a následný blackout. Přitom již několikrát v posledních letech došlo vlivem přetoků výkonu přenosovou soustavou ČR k porušení bezpečnostních pravidel a rozpad přenosové sítě visel na vlásku.

TIP: Zajímavý článek s názvem „Čekáme na evropský black-out?“ si můžete přečíst zde: <http://www.novarepublika.cz/2018/12/cekame-na-evropsky-black-out.html>

Některé případy velkých blackoutů

První dobře zdokumentovaný blackout v moderní historii se stal ve Spojených státech a vlivem propojenosti přenosových soustav také v sousední Kanadě 9. listopadu 1965. Podle statistik zasáhl rozsáhlý výpadek elektřiny přibližně 30 milionů lidí. Kromě očekávaných negativních důsledků jako jsou chaos, rabování obchodů a prudký růst kriminality, byl o devět měsíců později jako pozitivní důsledek zaznamenán

značný nárůst porodnosti, což je možná zajímavý tip, jak vyřešit klesající porodnost evropského obyvatelstva, aby nemuselo být nahrazováno importem z jiných světadílů...

Další výpadky elektrické energie na sebe nenechaly dlouho čekat. Dosud nejdelší blackout v historii zažili v roce 1998 obyvatelé největšího novozélandského města Auckland. Závada na starém kabelu tehdy způsobila výpadek v délce celých pěti týdnů. V roce 2008 rozvodnou síť v Číně zničila sněhová bouře a skoro 12 dnů zůstalo 60 milionů obyvatel této země bez elektřiny.

Co do počtu zasažených lidí je nejsilněji pocíťovaný blackout v Indii, který v červenci 2012 postihl ve 20 indických státech asi 600 milionů lidí. Na západě zažili největší blackout 14. až 15. srpna 2003 obyvatelé severovýchodu USA a části Kanady, kteří zůstali 60 hodin bez elektřiny v důsledku bouře, kdy padající stromy strhly na mnoha místech elektrickou síť. Postiženo tehdy bylo přibližně 55 milionů obyvatel.

Stále se zvyšující počet velkých výpadků elektrického proudu je způsoben zejména rychlejším technologickým rozvojem (nové alternativní zdroje výroby elektrického proudu), na který ovšem není zastaralá energetická přenosová soustava dostatečně připravená. V důsledku morálního zastarávání sítě stále častěji dochází k jejímu přetěžování zejména vlivem neplánovaných přetoků elektrické energie.

Okamžité a dlouhodobé důsledky blackoutu

Jak velké škody blackout napáchá je přímo závislé na jeho rozsahu a hustotě obyvatel v zasažené oblasti. Menší škody udělá blackout na venkově, dlouhodobý výpadek elektřiny ve velkých městech může být naopak pro jejich obyvatele vysoce nebezpečný.

Pravděpodobně nejhůře na tom budou obyvatelé panelových sídlišť, kteří jsou plně závislí na vnějších zdrojích, mají jen malou možnost adaptace svých bytů na nouzový stav a nemají dostatek vhodných prostor pro dlouhodobější skladování zásob potravin, vody a dalších věcí nezbytných pro dlouhodobější přežití. Pro obyvatele sídlištních bytů bude neoptimálnější řešení co nejrychlejší odchod, nejlépe do

předem známých prostor – například chaty nebo chalupy, příbuzní na venkově atd. Každý den, kterým svůj odjezd nebo odchod odloží, bude znamenat zhoršení situace nejen v místě dosavadního bydliště, ale i během následné cesty. Tedy bude zde platit rovnice „čím dříve – tím lépe“.

K přímým důsledkům stavu blackoutu patří prakticky okamžité zastavení práce v průmyslových podnicích, školách, kancelářích, provozovnách služeb, nebudou fungovat nemocnice a čerpací stanice, nebudou pracovat obchody a z bankomatu nebude možné vybrat peníze, dojde k selhání veřejné dopravy a nejdříve k výpadku a následnému úplnému selhání běžných komunikačních sítí, tedy internetu a mobilního signálu, což pro řadu lidí, zejména z mladší generace, může znamenat úplně nejhorší možnou vizi katastrofy.

Při výpadku pochopitelně nepůjde nabrat benzín nebo naftu do vozidel v žádné čerpací stanici, což způsobí akutní nedostatek pohonných hmot. Obyvatelé si budou muset vystačit pouze s obsahem nádrží v automobilech nebo se zásobami v kanystrech (to je důvod nenechat nikdy klesnout nádrž pod polovinu a mít doma v garáži alespoň jeden kanystr s benzínem nebo naftou). Tankovat budou moci pouze vozidla záchranných a bezpečnostních složek státu (záchranky, policie, hasiči, zásobovací vozy...), a to na čerpacích stanicích vybavených diesel-agregáty.

Následně dojde k přerušení dodávky vody ve vodovodech, nebude fungovat ani odpadní systém. Pokud blackout nastane v zimě, přestane dodávka tepla, nebude plyn na ohřívání vody a vaření. V případě mrazu po čase zamrzne voda v trubkách centrálního vytápění.

Obchody nebudou fungovat, všechny chlazené nebo mražené potraviny v obchodech nebo skladech se zkazí – pokud je ovšem lidé dříve nerozkradou v rámci rabování. Při dlouhém výpadku přestávají pracovat nemocnice a sociální zařízení jako domovy důchodců nebo dětské domovy. Většina nemocnic má pro krizové situace záložní zdroje (elektrocentrály), ale ty nejsou schopny plně nahradit dosavadní systémy a navíc jsou náročné na přísun jiné než elektrické energie (nafty).

Na venkově budou lidé schopni snášet dlouhodobý blackout mnohem lépe, protože většina z nich má doma ještě alternativní zdroje tepla (kamna), řada obcí nebo domů má vlastní zdroje vody (studny), větší zásoby potravin nebo vlastní domácí užitková zvířata (slepice, husy, králíky, prasata...). Větší problémy by nastaly pro zemědělce, kteří se zabývají velkochovem zvířat. Teplotní šoky by mohly znamenat smrt pro kuřata, ve velkochovech krav se dnes spoléhají na dojící techniku, která je ovšem závislá na elektřině. Ke každodennímu dojení tak velkého počtu krav by proto musely nastoupit všechny volné ruce.

Jaký si tedy můžeme učinit závěr? Když nám nebude fungovat elektřina několik hodin, tak to každý přežijeme, zejména pokud takto získanou „černou hodinku“ využijeme k posezení s rodinou nebo přáteli u svíček a dobrého vína, popřípadě s kytarou a zpívanými písničkami. Pokud však bude blackout trvat delší dobu, nastává pro společnost vážný problém.

Odborné studie popisují, že první problémy ve velkých městech začínají už po prvních 24 hodinách absence elektřiny, pro ostatní aglomerace od třetího dne. Analýzy připouštějí, že zatímco rabování a násilí začíná ve Spojených státech už druhý den trvání blackoutu, lidé ve střední Evropě jsou civilizovanější a první projevy rozpadu starých morálních zábrán u běžné populace nastává až čtvrtý nebo pátý den. Po plošném blackoutu trvajícím týden a více už bude společnost natolik rozpadlá, že dojde k rychlému zániku všech dosavadních společenských a sociálních vazeb a většina lidí bude jednat podle pravidla „Zachraň se, kdo můžeš!“

Pozorní čtenáři této knihy, prepeři nebo domobranci v té době již budou fungovat v režimu, na který se dlouhodobě připravovali, proto dopady na tyto jednotlivce, rodiny nebo komunity budou mnohem méně ničivé než pro zbývající obyvatelstvo.

Jak se chovat v případě blackoutu lokálního rozsahu

Hasičský záchranný sbor Jihomoravského kraje vydal v rámci projektu „Vaše cesty k bezpečí“ následující návod pro občany, jak se chovat

Rozpad společnosti snadno a rychle - jak to vypadalo při blackoutu v New Yorku

Dne 13. července 1977 v důsledku několika úderů blesku do rozvoden elektrické energie se finanční hlavní město USA i celého světa, New York, na celé dva dny propadlo do tmy. A během dvou hodin začalo rabování. V mnoha čtvrtích nezůstal ani jeden obchod, ani jedna restaurace, jež by běsnící dav nevydrancoval.

„Díky Všemohoucímu si vezmeme vše, co chceme,“ křičeli zloději, zpočátku téměř výhradně černého a hispánského původu, k nimž se však rychle připojila bílá lůza. Rozbílili výkladní skříně a brali všechno: televizory, pračky, klimatizační zařízení, hudební nástroje, magnetofony, oblečení a horečně nakládali uloupenou kořist do osobních automobilů, dodávek i nákladáků. Nebo si ji jednoduše naložili na ramena. A aby zakryli stopy, vykradené obchody zapálili. Hasiči si po stovkách odnášeli zranění, když se snažili bojovat s ohněm obklopeni zuřivým davem. Někteří dokonce přišli o život.

Všichni radní z města zmizeli: obyvatelé New Yorku banálně bojovali o přežití. Majitelé obchodů a restaurací, aby zachránili své životy a majetek před útoky, vzali do rukou zbraně a baseballové pálky a vrhali se do krvavých střetů s lupiči, kteří se ještě před pár hodinami zdáli být řádnými občany.

„Byla to noc zvěrstev. Chytili jsme pět nebo šest zločinců, ale na jejich místo přišly stovky dalších. Běžíme do obchodu, kde rabují, a lidé okolo je varují před naším příchodem. Jediné, co můžeme dělat, je na chvíli lupiče odehnat. Ale okamžitě se přemístí na jinou ulici a začnou loupit tam,“ svědčil o situaci policejní seržant Robert Murphy.

Podle oficiálních údajů se rabování a masových nepořádků účastnilo více než 100 000 lidí. Zemřelo přitom 18 policistů, stovky civilistů a město přišlo o 2000 obchodů. Bakchanálie se zastavily teprve ve chvíli, kdy byla v New Yorku obnovena dodávka elektřiny.

Zdroj: <http://www.protiproud.cz/politika/4327-kyberneticky-utok-na-venezuelu-zeme-rychle-povstala-z-temnoty-usa-se-prepocitaly-pamatujete-rabovani-v-new-yorku-barevna-revoluce-pres-blackout-cina-se-vklada-do-situace-udrzi-maduro-zmitanou-zemi.htm>